

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

27.12.2023 № 5

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
тематичного спецкурсу**

**«Інклюзивна освіта: перші кроки по роботі
з «особливою дитиною»»**

The First Steps in Working with a “Special Child”

для всіх категорій педагогічних працівників ЗЗСО

Розроблено проектною групою у складі:

Байназарова О.О., ст. викладач, магістр державного управління,
менеджер освіти, тренер з питань інклюзивної освіти,
тренер НУШ, тренер з ефективного управління ЗЗСО

Колісник О.В., ст. викладач, магістр педагогіки вищої школи,
тренер з питань інклюзивної освіти, тренер НУШ

Разводова Т.О., викладач, магістр педагогіки вищої школи,
тренер ГО Ла Страда-Україна, тренер НУШ

СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри
виховання й розвитку особистості
від 24.05.2023 № 11

Т.в.о. зав.каф. _____ Олена Байназарова

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність. Реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на якісну освіту разом із однолітками за місцем проживання забезпечує базові потреби дитини в прийнятті, спілкуванні, самореалізації, творчості, успішності, сприяє кращій адаптованості, особистісному розвитку, набуттю життєво важливих компетентностей, соціального досвіду. Саме тому організація ефективного інклюзивного навчання залишається одним із трендів державної політики України в галузі освіти.

В умовах викликів Нової української школи, воєнного стану та дистанційного навчання важливими питаннями в роботі педагогів, які починають працювати з учнями з ООП, є розвиток власних професійних компетентностей (у тому числі – інклюзивної) відповідно до Професійного стандарту вчителя, організація освітнього процесу з урахуванням Порядку організації інклюзивного навчання в ЗЗСО, індивідуальних особливостей і можливостей учнів, у складі команди закладу освіти здійснення оцінки потреби дитини в наданні підтримки, розробка ефективної освітньої траєкторії учня з ООП, забезпечення якості дистанційного навчання, сприяння розвитку й успішності та збереженню психічного здоров'я кожного учасника освітнього процесу.

Метою цієї освітньої програми є розвиток професійних компетентностей педагогів ЗЗСО щодо навчання, виховання, розвитку й корекції розвитку дітей з ООП, надання їм підтримки в освітньому процесі, зокрема – в умовах дистанційного навчання.

Напрямом освітньої програми є розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників ЗЗСО, серед яких:

- інклюзивна – здатність здійснювати педагогічну підтримку осіб з ООП, забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови кожного учня залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей, сильних сторін та інтересів;
- компетентність педагогічного партнерства – здатність організовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію з учасниками освітнього процесу, працювати в команді з фахівцями, асистентом вчителя, батьками для прийняття рішень у найкращих інтересах дитини, надання додаткової підтримки учням з ООП.

Освітня програма має 4 модулі:

Перший – організаційний: ознайомлення слухачів із програмою тематичного спецкурсу, особливостями його проведення та конференція за результатами виконання групових освітніх проєктів.

У другому модулі «Організація інклюзивного навчання в ЗЗСО» розглядаються нормативні засади організації інклюзивного навчання дітей з ООП в ЗЗСО, приділено увагу визначенню освітніх труднощів учнів та забезпеченню додаткової підтримки особам з ООП у відповідності

до визначеного рівня, особливостям роботи команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП.

Третій модуль «Практична реалізація інклюзивного навчання учнів з ООП» розкриває особливості навчання й супроводу дитини з ООП в освітньому процесі: механізми створення індивідуальної програми розвитку як основи його успішного розвитку, особливості співпраці вчителя і асистента вчителя в умовах дистанційного навчання, застосування формульовального оцінювання задля розвитку особистості учнів, питання психолого-педагогічної підтримки дітей в умовах воєнного стану.

Четвертий модуль – практичний: виконання групових освітніх проєктів, що сприятимуть розвитку компетентностей педагогів із питань організації освітнього процесу учнів з ООП в інклюзивному класі, у тому числі – в умовах дистанційного навчання.

Навчання на тематичному спецкурсі здійснюється за дистанційною формою в синхронному та асинхронному (індивідуальна, групова робота) форматі.

Обсяг: 15 годин (0,5 кредиту ЄКТС) / 18 годин (0,6 кредиту ЄКТС) / 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Очікувані результати. Засвоєння програми передбачає вдосконалення та розширення слухачами таких професійних компетентностей:

- *інклюзивна* – здійснює педагогічну підтримку осіб з ООП, забезпечує в освітньому середовищі сприятливі умови кожного учня залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей, сильних сторін та інтересів;

- *компетентність педагогічного партнерства* – організує суб'єкт-суб'єктну взаємодію з учасниками освітнього процесу, працює в команді з фахівцями, асистентом вчителя, батьками для надання додаткової підтримки учням з ООП.

Результати засвоєння освітньої програми тематичного спецкурсу визначаються за результатами виконання навчальних проєктів.

За результатами навчання слухачі отримують сертифікат.

Курикулум
(дистанційна форма навчання)

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин		
1.	Організаційно-підсумковий	2	5	2
2.	Організація інклюзивного навчання в ЗЗСО	6	6	6
3.	Практична реалізація інклюзивного навчання учнів з ООП	7	7	7
4.	Практичний	-	-	15
	Разом за модулями (годин/кредитів)	15 год / 0,5 кредиту	18 год / 0,6 кредиту	30 год / 1 кредит

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
(дистанційна форма навчання – 30 годин / 1 кредит)

№	Зміст	К-сть годин	
		дист	самост
	Модуль 1. Організаційно-підсумковий	2	
1.1	Настановне заняття. Вхідне діагностування	1	
1.2	Конференція за результатами виконання освітніх проєктів	1	
	Модуль 2. Організація інклюзивного навчання в ЗЗСО	6	
2.1	Організація інклюзивного навчання в ЗЗСО: нормативні засади	2	
2.2	Освітні труднощі та рівні підтримки учнів з ООП в ЗЗСО	2	
2.3	Організація роботи команди супроводу дитини з ООП: підводне каміння, ресурси	2	
	Модуль 3. Практична реалізація інклюзивного навчання учнів з ООП	7	
3.1	Індивідуальна програма розвитку як механізм реалізації індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами	2	
3.2	Співпраця вчителя і асистента вчителя в інклюзивному класі в дистанційному форматі	1	
3.3	Формувальне оцінювання учнів в інклюзивному класі	2	
3.4	Психолого-педагогічна підтримка дітей з ООП в умовах воєнного стану	2	
	Модуль 4. Практичний		15
	Усього	15	15
	РАЗОМ	30	